Viite: Asiantuntija- ja lausuntopyyntönne 17.3.2025 (Maa- ja metsätalousvaliokunta keskiviikko 26.03.2025 klo 09.30 / HE 13/2025 vp)

Asia: Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kalatalouspalvelut-yksikön lausunto

Alueellinen kalataloushallinto on MMM:n ohjauksessa toimiva hallinnonala (n. 55 virkahenkilöä), joka toimii kolmen ELY-keskuksen (Varsinais-Suomen, Pohjois-Savon ja Lapin ELY-keskuksen) alaisina yksiköinä hallinnoiden kalatalousasioita18 maakunnan ja ja 15 ELY-keskuksen alueilla. Teemme tiivistä yhteistyötä ELY-keskuksen sisäisesti sekä sidosryhmien kanssa. Sidosryhmiämme ja yhteistyötahojamme ovat mm. kalatalousalan yritykset (kalastus, kalakauppa, kalanjalostus), tutkimuslaitokset, lupaviranomaiset, kalatalousalan järjestöt, kalaleaderit ja kalatalousalueet.

Tehtäviä ovat mm. elinkeinokalatalouden tuet (EMKVR), EU:n yhteisen kalastuspolitiikan mukainen kalastuksen ja kalakaupan valvonta sekä kansalliset kalataloustehtävät kalavesien hoidossa, joita ovat kalastuslain mukaiset tehtävät, kalavesien kunnostushankkeet ja yleisen kalatalousedun valvonta.

Kalataloushallinto turvaa kalakantojen elinvoimaisuuden, edistää yhteistyössä alan toimijoiden kanssa kalavarojen kestävää käyttöä sekä luo edellytyksiä erityisesti niihin perustuville elinkeinoille ja vapaa-ajankalastukselle (Kalataloushallinnon strategia, Kotimaisen kalan edistämisohjelma, NOUSU-ohjelma). Näkökulmamme kalatalouteen on kalavesien käyttöön ja kalakantojen hyödyntämiseen ja edistämiseen suuntautunut ottaen samalla huomioon, että kalavesiä on hoidettava ja ylläpidettävä kestävällä tavalla ja niiden tilaa parantaen. Kalahallinnon tehtävissä on myös erityisesti alkutuotannon tukemisen ja edistämisen kautta yhteys huoltovarmuus-asioihin.

Hallituksen esityksessä aluehallintouudistukseksi kalataloushallinto esitetään säilytettävän yhtenä kokonaisuutena ja siirtyvän kolmeen elinvoimakeskukseen (Lounais-Suomi, Itä-Suomi ja Lappi) ja alustavan valmistelun pohjalta maaseutu-, kalatalous ja ympäristö -osastoon. Pieniä aluemuutoksia on tulossa, mutta ne ovat ratkaistavissa hallinnon sisäisin järjestelyin ja resurssit turvaten. Kolmen alueellisen kalatalouspalvelut-yksiön malli on ollut toiminnassa vuodesta 2015 ja osoittautunut toimivaksi ja kustannustehokkaaksi tavaksi hallinnoida valtion kalataloushallinnon tehtäviä Suomessa: yksi on erikoistunut rannikkoalueisiin sisältäen mm. ruotsinkieliset alueet kokonaisuudessaan, toinen Järvi-Suomeen ja kolmas Pohjois-Suomeen. Kaikissa edellä mainituissa on omat ominaispiirteensä. Lisäksi kullakin alueviranomaisella on erinäisiä valtakunnallisia erikoistumistehtäviä. Malli on myös

mahdollistanut aikaisempaa paremman asiakaspalvelun, paremmat tulkinta- ja ratkaisukäytännöt, käsittelyaikojen yhtenäistämisen ja ylimaakunnallisen toiminnan.

Pidämme hallituksen esitystä toimivana kalataloushallinnon näkökulmasta substanssilainsäädännön muutokset mukaan lukien. Kalahallinnon tehtävät, roolit, toimivalta, aluejako ja tietojärjestelmät säilyisivät nykyisinä ilman että pientä hallinnonalaa tarvitsisi jakaa eri viranomaisiin. Näemme, että kalatalous toimii parhaiten esitetyssä muodossa kokonaisuutena jatkaen tiivistä yhteistyötä eri hallinnonalojen välillä tulevassa hallinnossa.

Tämä asiakirja on hyväksytty/allekirjoitettu viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ryhmäpäällikkö Mikko Koivurinta ja ratkaissut yksikönpäällikkö Nina Helenius.

Kirjoita tähän

Tämä asiakirja KEHA/17985/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument KEHA/17985/2025 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Koivurinta Mikko 25.03.2025 09:57

Ratkaisija Helenius Nina 25.03.2025 09:23